

† ԱՆՏՕՆ ԶԵԽՈՎ

Ռուս արդի գրականութիւնը մի զգալի կորուստ ունեցաւ Շաղկապ տաղանդի մէջ անժամանակ վախճանուեց ռուս ժողովրդի սիրելի գրագէտներից մէկը՝ Ա. Զեխովը:

Անտօն Պաւլ. Զեխովը ծնուել էր 1860 թուի յունուարի 17-ին Ցագանթով քաղաքում. տեղական գիմնազիայում աւարտելով իւր ուսումը, մտաւ Մոսկուայի համալսարանի բժշկական ֆակուլտէտը, ուր և աւարտեց:

Զեխովն սկսեց գրել տակաւին ուսանող ժամանակից. 1872 թուի յունուարին նա գրեց իւր առաջին ծագրական վէպիկը Պ. Բուրգի զաւեշտական թերթերից մէկում, որին հետեւեց մի շարք պատկերներ, որտեղից և սկսաւ յայտնի լինել նորա անունը: Գրական աշխատութեան առաջին օրերում ապագայ յայտնի գրողը վրադուում էր և լրագրական յօդուածներ գրելով: Բայց շուտով նա զգաց իւր կոչումը և սկսեց նուիրուել գեղեցիկ գրականութեան:

Տարիներ շարունակ Զեխովի վէպերն ու պատկերները տպւում էին «Ров. Вр.»-ի ֆէլիէտօնում, մինչև նորա հետանալն այդ թերթից: Այնուհետև նորա երկասիրութիւնները հետագհետեւ աւելի լրջութիւն ստանալով, տպւում էին առաւելապէս «Рус. Мысль»-ի մէջ, որի խմբագրի հետ սերտ յարաբերութեան մէջ էր և ուր մի տարի առաջ՝ գեղարուեստական բաժնի խմբագրի պաշտօն էր ստացել: Անցեալ տարի Զեխովի երկերը լոյս տեսան ահագին քանակութեամբ առանձին գրքերով: Նորա թատերական գրուածները հետզհետէ ներկայացուեցան ռուս բեմի վերայ, որով նա հռչակուեցաւ նաև իրրե բեմական գրող:

Զեխովի բոլոր գրուածները թարգմանուած են օտար լեզուներով, ինչպէս նաև հայերէն. միմիայն «Լուսնայի» էջերում հրատարակուած են նորա 7 վէպիկներ՝ 1. Գրադ, 2. Դրամա, 3. Զարհուրելի գիշեր, 4. Իշխանուհի, 5. Փոխանորդը, 6. Առանց վերնագրի և 7. Խնդիր

ՕՐ. ԱԼԻՍ ՄՏՕՆ ԲԼԱՅՈՒԷԼԻ ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՐՈՒԹՅԱՆ ՏԱՆԱՄՄԵԱՅ

Արտասահմանի թերթերից տեղեկանում ենք, որ տարւոյս մայիսի 30-ին Ամերիկայի Բօստօն քաղաքում հայ հասարակութեան նախաձեռնութեամբ կատարուել է «Լուսնայի» ընթերցողներին լաւ ծանօթ ամերիկացի օրերդ Ալիս Ստօն Բլաւուէլի հայագիտական գործունէութեան տանամանայ յօբելանը Ամերիկայի Հայոց առաջնորդ Յովսէփ արքեպիսկոպոս Սառա-

ձեանի նախագահութեամբ: Հանդիսին մասնակցել են մօտ 200 հայեր և ամերիկացիներ, ուր տեղի են ունեցել բաղմաթիւ ատենախօսութիւններ: Ամերիկական հայ գաղութը մատուցել է շնորհայի օրիորդին՝ նորա իւղաներկ մի գեղեցիկ պատկեր:

ՍՈՍՈՍՈՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Կ. Պօլսից մէջ գրուած են հետեւեալը.

Այս օրերս Սանասարեան վարժարանի հրատարակութեամբ լոյս տեսաւ նոյն վարժարանի ըստնամայ տեղեկագիրը 1881—1901, որ պարունակում է իւր մէջ վարժարանի հիմնադիր Մկրտիչ Սանասարեանի և վարժարանի լուսատիպ պատկերները և կենսագրական ծանօթութիւններ: Ցեղեկագրից իմանում ենք, որ Սանասարեան վարժարանի առաջին ընթացաւարտներն ելած են 1891 թուին, իսկ մինչև 1901 թիւը, ունեցած է 110 շրջանաւարտներ, որոնցից 94-ը ուսումնական բաժնից, 4-ը ուսման և արհեստի և 12-ը արհեստդիտական բաժնից: Այդ բանն տարւած վարժարանի դրամագլխի եկամտից տրուած է ուսումնարանին 2,472,000 զրշ (մօտ 210,000 ռուբլի), իսկ 1,100,666 զրշ. ևս իրրեւ արտասովոր նպաստ (մօտ 93,000 ռուբլի), ընդամենը 303,000 ռուբլի: Կտակակատար վսեմ. Կ. Եղեանցի մօրաքոյրը 1893-ին կտակած է 10,925 ռուբլի, որի տոկոսը նոյնպէս գործ է ածուած վարժարանի վերայ: Վարժարանը վերջերս գնել է Սիրբէճիի կողմը մի կալուած 19,000 ոսկում (մօտ 170,000 ռուբլի), որ կօչուած է Սանասարեան խան (քարվասարայ) և որ տարեկան մօտ 13000 ռուբլի եկամուտ է բերում: Բացի սորանից գնել է նաև զանազան հողեր Կարնոյ մէջ: Վարժարանի դրամագլխի 10% յատկացուած է Սանասարեանի ընթացաւարտներից ուսուցիչներ պատրաստելու Եւրոպայում: Վարժարանը 20 տարւած մօլաք է ունեցել 7,131,701 զրուշ (մօտ 642,000 ռուբլի): 1900—901 շրջանի աշակերտաց թիւն էր 193. առհասարակ աշակերտների թիւը 200-ից աւելի է եղած և ոչ 75-ից պակաս: Գրիգոր խան Համտանձեանը տարեկան մօտ 200 ռուբլի է նուիրել 5 տարի շարունակ Հայ լեզուի մասնագէտ ուսուցիչ պատրաստելու վարժարանում պաշտօնավարելու նպատակով:

ՆԱՄԱԿ ՎԵՆԵՍԵՅԻՑ

10 օգոստոս 1904

Եւրոպայում այս տարի ընդհանրապէս սաստիկ չորային է, անձրևների երկարատեւ բացակայութեան պատճառով: Ուս-